

Обосновка към методология и критерии за подбор на операция „Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията (чрез прилагане на подхода ИТИ)“

Образователната десегрегация е съществена част от образователните политики в България за осигуряване на достъп до качествено образование, залегнали в нормативната национална уредба като Закона за предучилищното и училищното образование приет през 2016 г., Наредбата за приобщаващо образование, Наредба № 13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

Приобщаващото образование, по специално на уязвими и маргинализирани групи като роми, продължава да бъде предизвикателство поради няколко фактора, сред които училищната сегрегация, негативни нагласи и стереотипи спрямо „различието“; консервативните традиции, понижаващи значението и ценността на образованието; ниският образователен статус на родителите, социално-икономическите фактори, демографското развитие на населените места, процесите на вторична сегрегация на образователните институции, др.

Според проучване на Агенцията на Европейския съюз за основните права за 2021 г., проведено сред роми в 10 държави – членки на ЕС и 2 държави кандидат-членки, в България 64% от ромските деца на възраст между 6 и 15 години посещават училища, в които всички или повечето деца са роми. В България данните са събрани от Националния статистически институт с подкрепата на европейската агенция през втората половина на 2020 г.¹

Според проведено проучване по проект „Без сегрегация“² с финансиране от Европейската комисия³, в периода 2019-2022 г. в България функционират 930 общообразователни училища (начални, основни, обединени и средни), 150 професионални гимназии и 483 детски градини с концентрация на уязвими групи (към учебната 2019/2020 година) или в тези институции между 20% и 100% от родителите са с по-ниско от средно

¹ Източник НСИ –

<https://www.nsi.bg/bg/content/19776/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%8A%D0%B1%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D1%83%D1%8F%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%B0-%D0%BD%D1%81%D0%B8-%D0%B8-fra>

² БЕЗ СЕГРЕГАЦИЯ: Дейности за предотвратяване на училищната сегрегация спрямо ромите на местно ниво, налична на https://amalipe.bg/wp-content/uploads/2021/03/D2.1_School-segregation-maps-in-Bulgaria_BGversion.pdf

³ Проучването обхваща всички региони на страната и всички образователни институции – детски градини, общообразователни училища, професионални и профилирани гимназии. Проучването се базира на информацията, която всяко училище и детска градина подава през системата НЕИСПУО относно образователния и социално-икономическия статус на родителите. Използва се класификацията на МОН на образователните институции според концентрацията на уязвими групи, разделяща ги на 6 категории – 5 групи училища в зависимост от процента на родителите с по-ниско от средно образование и 6-та група, обединяваща училищата без концентрация на нискообразовани родители. В допълнение експерти от Проект „Без сегрегация“ са провели проучване на място, за да допълнят тази информация с данни относно етническият характер на родителите.

КН.ПО.3.3.8.190424 – за информация

образование. От тях 120 общообразователни училища и 77 професионални гимназии могат да бъдат определени като сегрегирани, защото се намират в областни и общински центрове с повече от едно училище, а процентът на родителите с ниско образование е между 60 и 100 процента. Други 65 общообразователни училища и 83 професионални гимназии са в процес на вторична сегрегация или под заплаха за сегрегация.

През октомври 2020 г. Европейската комисия предложи нова стратегическа рамка за 2020 – 2030 г.⁴, която да насърчи интеграцията на ромите, след което през март 2021 г. Съветът прие препоръка⁵ относно равенството, приобщаването и участието на ромите и значението на недискриминационното образование и реалния равен достъп до общообразователната система; както и за устойчивото развитие на равнопоставени и приобщаващи демократични общества в съответствие с Целите на ООН за устойчиво развитие. **Стратегическата рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите в периода 2020-2030 г.**⁶ си поставя основна цел – увеличаване на ефективния равен достъп до качествено, приобщаващо, масово образование. Тази цел е свързана с намаляване на дела на ромските деца, посещаващи сегрегирани училища, поне наполовина до 2030 г. В изпълнение на цитирания документ държавите - членки следва да подобрят равния достъп на учениците от ромски произход до качествено и приобщаващо образование, включително чрез *мерки за предотвратяване и премахване на всички форми на сегрегация в образованието и подкрепа за потенциала на всички ученици*.

Във втория Граждански мониторингов доклад за изпълнението на Националната стратегия за интеграция на ромите - RCM за България⁷, сегрегираните „ромски училища” в България обучават децата по същите учебни програми и стандарти както другите училища, но качеството на образование в повечето от тях е значително по-ниско, степента на отпадане е висока и броят на учениците, продължаващи образованието си в средните училища и университетите, е незначителен.

Подобни данни се цитират и в **Обзора на образованието и обучението за 2023 г.** на Европейската комисия за България⁸, в който се отчита напредък в усилията за преодоляване на преждевременното напускане на училище - през 2022 г. процентът на преждевременно напусналите системата на образованието и обучението сред хората на възраст между 18 и 24 години спада до 10,5 %, но е над средната стойност за ЕС от 9,6 % и целта на равнище ЕС от 9 % до 2030 г.

Преждевременното напускане на училище продължава да бъде особено високо в селските райони и при ромите (Агенция за основните права, 2022 г.). През 2022 г. процентът спадна особено осезаемо в селските райони (от 27,9 % през 2017 г. до 19,1 % през 2022 г.). България продължава да бъде една от малкото държави в ЕС, в които преждевременното напускане на училище е по-високо сред момчетата (11,7 %, средно за ЕС: 8 %), отколкото сред момчетата (9,3 %, средна стойност за ЕС: 11,1 %). Според Обзора на образованието и обучението за 2023 г. по отношение на националните стандартизирани изпити резултатите показват нарастващи неравенства и социална сегрегация в българската образователна система.

⁴ https://commission.europa.eu/publications/new-eu-roma-strategic-framework-equality-inclusion-and-participation-full-package_bg

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32021H0319\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32021H0319(01))

⁶ https://commission.europa.eu/publications/new-eu-roma-strategic-framework-equality-inclusion-and-participation-full-package_bg

⁷ Европейска комисия. Граждански мониторингов доклад за изпълнение на националната стратегия за интеграция на ромите: Оценка на напредъка в четири ключови области на стратегията, 2019 г.

⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/182fecfd-8ce4-11ee-8aa6-01aa75ed71a1/language-bg>

КН.ПО.3.3.8.190424 – за информация

В Доклада на ЕК за България 2023 г.⁹ се посочва, че „...процентът на преждевременно напускащите училище остава предизвикателство и е особено висок за ромите и хората в по-слабо развитите, селските и отдалечените райони. Освен това качеството и равнопоставеността в образованието, особено за ромите и в селските райони, продължават да бъдат предизвикателство.“

Тези изводи показват, че децата, които учат в сегрегирани училища, много по-трудно се интегрират образователно, много по-трудно стигат минималните образователни резултати, но много по-лесно се възпроизвежда в сегрегираните училища културата на незаинтересованост към ученето и обратно, когато децата учат в едно училище с други деца, които са по-мотивирани да учат, самата среда ги влече, дърпа ги, много по-лесно се социализират и интегрират образователно. Училищната сегрегация се оказва една от най-лошите форми на дискриминация и сериозно нарушение на правата на засегнатите ученици, тъй като техните възможности за учене са сериозно засегнати от изолацията и липсата на приобщаване в масовите училища. Сегрегацията в училище е важна тема в дневния ред на образователната политика, поради потенциалните социално-икономически последици. Сегрегацията в страната ни се изразява в обучение на ромските деца в училища, които се посещават само и предимно от роми. Там децата остават в затворен кръг от познества и възможности, които по-късно преминават в социална изолация и живот в затворена общност.

В Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България за периода 2021 – 2030 г. образователната десегрегация е посочена като предизвикателство, което изисква устойчиви усилия от страна на държавата и заинтересованите страни в следващите десет години.

В Доклад на Световна Банка „Образование и грижи в ранна детска възраст, общо образование и приобщаване: анализ на ситуацията и препоръки за насоката на политиките“¹⁰ във връзка с направена оценка на Националната програма за десегрегация се препоръчва следното „...Други възможни стъпки, които биха могли да бъдат проучени и оценени, са задължителни планове за десегрегация за всички съответни общини, изискване за прозрачен консултативен процес с местните заинтересовани страни и за разработване на подходящ комуникационен пакет до всички участващи страни, включително подготовката, необходима за местните професионалисти и медиатори“. Препоръчва се, наред с другото, по Програма „Образование“ да се подкрепят дейности и операции за десегрегация и межкултурно образование. Във връзка с описаните предизвикателства Програма „Образование“ насочва инвестиции за подпомагане на приобщаващия характер на образователната система. Предвидените дейности по процедурата ще бъдат реализирани с оглед на ангажиране с процеса на децентрализация за изграждане на капацитета на местната власт и обвързването им с образованието на маргинализираните групи и ще се изпълняват на база доказаните териториални нужди на местно/регионално ниво. Операцията е насочена към насърчаване на местните и училищни общности в политиките за десегрегация и към подкрепа за ученици от уязвими групи, за увеличаване на социалните им перспективи. В тази връзка подкрепата на програмата е към общини с утвърден общински план/стратегия, включващ мерки за приобщаващо образование/образователна интеграция на роми, мерки за превенция и недопускане на дискриминация в образователните институции, с активното участие за представители на местните власти.

⁹ https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-05/BG_SWD_2023_602_en.pdf

¹⁰ <https://sf.mon.bg/?h=downloadFile&fileId=2763>

КН.ПО.3.3.8.190424 – за информация

В отговор на установената необходимост от по-широко партньорство и насърчаване на сътрудничеството между различни действащи лица на регионално ниво при изпълнение на дейностите по Програма „Образование“ за подкрепа на десегрегацията в образователната система се използва подходът за Интегрирани териториални инвестиции¹¹.

Операцията съответства на международните инструменти на ООН в областта на правата на човека и правата на лицата, принадлежащи към уязвими и маргинализирани групи, към които Република България се е присъединила и има ангажименти за тяхното прилагане. Операцията ще допринесе за постигане на целите на приоритет 1 „Образование и умения“ на **Национална програма за развитие: БЪЛГАРИЯ 2030**. Операцията ще има принос към постигане на следните приоритети и цели на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030): Приоритетна област 3 „Мотивирани и креативни учители“, Цел 3.2. Развитие на компетентностите в съответствие с променящата се роля на учителя, Приоритетна област 4 „Сплотени училищни общности и системна работа с родителите“, Цел 4.2.: Обединяване на ресурсите на семейството и детската градина/училището за пълноценното развитие на детето/ученик; Приоритетна област 5 „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“, Цел 5.3. Подкрепа на развитието на специалистите в системата на предучилищното и училищното образование“, Цел 5.6. Образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми, на търсещи или получили международна закрила и мигранти, Цел 5.9. Разширяване на възпитателната функция на образователните институции. Операцията ще има принос и към изпълнение на мерките към оперативна цел „Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми“, обща цел 4. Преодоляване на процесите на обособяване (т.н. сегрегация и вторична сегрегация) в детски градини и училища чрез образователни мерки за десегрегация по Приоритет 1 „Образование и обучение“ на **Национална стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите (2021 - 2030)** за обучение в дух на толерантност и недискриминация в образователните институции.

Операцията ще допринесе за прилагането на **Европейската гаранция за децата** за подкрепа на целевите действия и структурните реформи за борба с детската бедност, за изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета от 14 юни 2021 г. за създаване на Европейска гаранция за децата.

Подкрепата по операцията ще бъде насочена към преодоляване на следните нужди от инвестиции с висок приоритет, очертани като специфични за страната в **Приложение Г на Доклада за България на Европейския семестър за 2019 г.:**

- подобряване на приобщаващото, достъпно и качествено образование и грижи в ранна детска възраст, включително съответната инфраструктура и оборудване;
- предотвратяване на преждевременното напускане на училище посредством целенасочен подход и насърчаване на гъвкави програми за втори шанс;
- подпомагане на професионалното развитие на учителите и обучаващите и насърчаване на новаторските методи на преподаване и новаторското съдържание с цел оказване на най-добра подкрепа на учениците в неравностойно положение.

В изпълнение на цитираните стратегически документи, анализи и проучвания в Програма „Образование“ по Приоритет 1, Специфична цел чл.4, §1, буква й) от Регламент (ЕС) 2021/1057 за ЕСФ+ интервенции за образователна десегрегация са заложили по група дейности

¹¹ <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Procedure/InfoEnded/fa6b3a4d-c93a-46f5-a98d-744b07bcfb8d>

КН.ПО.3.3.8.190424 – за информация

„Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията“. Дейностите са насочени към подкрепа за деца и ученици от уязвими групи, вкл. маргинализирани като роми, но и към увеличаване на социалните им перспективи чрез съвместното им обучение с деца и ученици от немаргинализирани групи, както и към насърчаване на местните общности в политиките за десегрегация.

Целта на операцията е насърчаване процеса на образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация.

Специфични цели:

- Подкрепа на местните общности за преодоляване на предразсъдъци и негативни обществени нагласи в процеса на десегрегация в образованието
- Подкрепа за предотвратяване или преодоляване на процесите на вторична сегрегация в училищата.

Операцията ще се реализира чрез процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретни бенефициенти по ред на чл. 25, ал. 1, т. 2, чл. 24, ал. 6 и чл. 43, ал. 1 от ЗУСЕФСУ¹² и чл. 2, т. 2 от ПМС № 23 от 13 февруари 2023 г., в изпълнение на одобрени комбинирани концепции за ИТИ.

Дейност 1: Създаване на училищни и местни общности в подкрепа процеса на десегрегация на училищата и намаляване на негативни обществени нагласи в образованието.

Дейност 1 се реализира чрез форми и средства:

- за взаимен консултативен процес на местните и училищни общности в квартала/района като провеждане на съвместни сбирки (поне веднъж годишно), микрореферендуми (за развитие на училището и обсъждане на училищни програми за десегрегация и предотвратяване на вторичната сегрегация в класната стая, както и за сигурност в квартала/района), информационни кампании/събития за преодоляване на предразсъдъци и негативни обществени нагласи на училищно и общинско ниво, вкл. изграждане на доверие;

- за проучване на нагласите на ученици, учители, педагогически специалисти, медиатори, социални работници, родители, местна и училищна администрация, живущите в кварталите/районите на училища с висока и ниска или без концентрация на уязвими групи, НПО и други заинтересовани страни с оглед развитие на образованието в общината в контекста на образователната десегрегация;

- за провеждане на съвместни инициативи на училищно ниво като родителски форуми, дискусии, беседи, и други родителски инициативи с участието на родители от маргинализирани групи и такива от немаргинализирани групи за опознаване и изграждане на доверие в училищната общност; участие на родители както от маргинализирани, така и от немаргинализирани групи в организирането и провеждането на училищни събития и

¹² Съгласно чл. 24, ал. 6 от ЗУСЕФСУ „Безвъзмездната финансова помощ по изпълнение на подхода "Интегрирани териториални инвестиции", наричан по-нататък "ИТИ", се предоставя от органите по ал. 1 въз основа на подадени проектни предложения в изпълнение на одобрена по реда на Закона за регионалното развитие и актовете по прилагането му концепция за ИТИ.“

Съгласно чл. 43, ал. 1 от ЗУСЕФСУ „При процедура чрез директно предоставяне безвъзмездната финансова помощ се предоставя само на кандидат, посочен в съответната програма по чл. 3, ал. 2, в документ, одобрен от комитета за наблюдение на програмата, или в концепция за ИТИ, одобрена по съответния ред, като конкретен бенефициент за съответната дейност.“

КН.ПО.3.3.8.190424 – за информация

празници; участие на родители от маргинализирани общности в общественния съвет на училището.

Дейност 2: Обучения на местна и училищна администрация, на образователни медиатори, социални работници и други заинтересовани страни и на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда, за придобиване, развиване и прилагане на компетентности и умения за демократична култура съгласно Референтната рамка на компетенциите за демократична култура, обучения за прилагане на Хартата на основните права на ЕС.

По отношение на педагогическите специалисти са допустими обучения с присъждане на квалификационни кредити съгласно Наредба №15/2019 г. на министъра на образованието и науката, така и без квалификационни кредити, като се изисква поне едно обучение с квалификационни кредити на включените в проекта педагогически специалисти. По отношение на местните администрации (вкл. Общински съвети) обученията следва да включват и теми за разработване на мерки за десегрегация и преодоляване на негативни обществени нагласи. По отношение на непедагогически специалисти като образователни медиатори, социални работници и други са допустим обучения без присъждане на квалификационни кредити по теми от Рамката за демократична култура за работа в мултикултурна среда, за работа за преодоляване на негативни обществени нагласи и т.н. В рамките на дейността се предвиждат и обучения на образователни медиатори/социални работници/педагогически специалисти за менторство на новопостъпили ученици от маргинализирани групи и ежедневно им общуване с ученици от немаргинализирани групи с цел подпомагане адаптацията и социализацията им в новата училищна среда, в рамките на 1 срок.

Дейност 3.: Мобилност и обмяна на опит чрез:

- обмяна на опит на управленско ниво в училище - чрез посещения на директор от училище с ниска или без концентрация на уязвими групи в училище с висока концентрация на уязвими групи в рамките на 1 седмица и изготвяне на конкретни препоръки и мерки за подобряване на организацията за предотвратяване на сегрегацията, вкл. вторичната сегрегация, преодоляване на стереотипи и негативни нагласи. Допуска се участие на директор от училище, което не е включено в проектното предложение като партньор, но което следва да бъде с по-високи образователни резултати от включените в проектното предложение;

- обмяна на опит на ниво учебен процес между партниращите училища - чрез посещения на педагогически специалисти от училище с ниска или без концентрация на уязвими групи в училище с висока концентрация на уязвими групи в рамките на 1 седмица, както и мобилност на учители от училище с ниска или без концентрация на уязвими групи се включват (като гост-преподавател) в провеждането на часове в училище с висока концентрация на уязвими групи в рамките на 1 учебен срок и обратно, и изготвяне на конкретни препоръки за подобряване процеса на преподаване за недопускане на дискриминация, основана на раса, етнически произход или религиозна принадлежност.;

- мобилност на образователни медиатори между партниращите училища – чрез посещения за обмяна на опит за подобряване процеса на работа с целевите групи в рамките на 1 учебен срок – например запознаване на учениците и родителите от немаргинализирани групи

КН.ПО.3.3.8.190424 – за информация

със специфичните характеристики на маргинализираните групи с оглед намаляване на предразсъдъци и негативни нагласи.

- разработване и утвърждаване на училищни планове за десегрегация, въз основа на споделения опит.

Дейност 4. Училищни дейности в подкрепа на десегрегацията:

- междуучилищни дейности между училище с висока концентрация на уязвими групи и училище с ниска или без концентрация на уязвими групи като съвместни състезания, игри, празници, фестивали, обменни визити, др. за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи, основани на етническа и културна идентичност, вкл. с участието на психолози;

- допълнителни обучения по БЕЛ и др. предмети, подпомагащи езиковото ниво на учениците от маргинализираните групи, чийто майчин език не е български, допълнителни обучения за преодоляване на дефицити по учебното съдържание и/или интегрирано-езикови обучения за предотвратяване отпадането от образование, вкл. с участието на психолози.

- подготовка и въвеждане на адаптирани учебни материали и помагала за ученици, чийто майчин език е различен от българския език за осъществяване на допълнително подпомагащо езиково обучение по български език в началното училище, заедно с интегрирана езикова подкрепа, целенасочено оказвана по всички предмети, която продължава и в горните класове.

Индикатори за изпълнение по операцията от Програма „Образование“ 2021-2027:

- SOI 1.4.Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа – **17 832**.

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	2 972
в По-слабо развитите региони	14 860

Показателят измерва броя на подкрепените деца и ученици от уязвими групи, вкл. маргинализирани групи като роми (лица, чийто майчин език не е български вкл. мигранти, лица, търсеци или получили международна закрила), участващи в дейности за десегрегация по операцията. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности е участвало.

- ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите) – **35 664**.

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	5 944
в По-слабо развитите региони	29 720

Показателят измерва броя на ученици от маргинализирани групи като роми (лица, чийто майчин език не е български, вкл. мигранти, лица, търсеци или получили международна закрила) и на техните родители (поне по 1 родител), реално участващи в дейности за

КН.ПО.3.3.8.190424 – за информация

десегрегация по операцията. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности е участвало.

- SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи – **3 565**.

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	594
в По-слабо развитите региони	2 971

Показателят измерва броя на обучените педагогически специалисти, непедagogически персонал (образователни медиатори), служители на общинска и училищна администрация, вкл. от Общински съвети и РУО, когато е приложимо, преминали и завършили успешно обучения за работа в мултикултурна среда, включително за придобиване, развиване и прилагане на компетентности и умения за демократична култура съгласно Референтната рамка на компетентностите за демократична култура (<https://www.coe.int/en/web/reference-framework-of-competences-for-democratic-culture/rfcdc>). Едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности е участвало.

- SOI 1.6. Брой училища обхванати в дейности за десегрегация по програмата – **345**;

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	58
в По-слабо развитите региони	287

Индикатори за резултат по операцията от Програма „Образование“ 2021-2027:

- SRI 1.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати 1 година след участие в операцията – **16 049**.

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	2 675
в По-слабо развитите региони	13 374

Показателят измерва броя на учениците от уязвими групи, включително маргинализирани като роми, с подобрени образователни резултати след 1 година участие в дейности по операцията.

В училищното образование показателят измерва броя на учениците от уязвими групи, вкл. маргинализирани групи като роми (лица, чийто майчин език не е български вкл. мигранти, лица, търсещи или получили международна закрила), получили подкрепа по операцията останали в образование и подобрили образователните си резултати и/или намалили броя на отсъствията и, санкциите, както и награди, поощрения, и др. след 1 година участие в операцията.

КН.ПО.3.3.8.190424 – за информация

- ЕЕСR03 участници, които при напускане на операцията получават квалификация –3 280.

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	547
в По-слабо развитите региони	2 733

Индикаторът измерва броя на обучените, педагогически специалисти, участвали в обучение по операцията, придобили квалификационни кредити и са останали на работа в училището или в сферата на образованието при приключване на обученията им (или в рамките на 4 седмици след напускане на дейностите за обучения). Едно лице се брои еднократно, независимо в колко квалификационни обучения е участвало и колко квалификационни кредити е получило по операцията.

Индикаторът е свързан с индикатор за изпълнение SOI 1.5. Педагогически специалисти и непедagogически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи.

Бюджетът на операцията е планиран в размер на 26 124 851 лв. и се формира на база определения в Приоритет 1 на Програма „Образование“ 2021-2027 г. финансов ресурс за група дейности 2. „Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията“, по специфична цел по чл.4, §1, буква Й) чрез подход ИТИ. Дейностите по операцията ще се изпълняват в партньорство от образователни и други институции, с продължителност на проектите не повече от 24 месеца с минимален размер на БФП от 250 000 лв. до максимум от 750 000 лв.. Бюджетът на операцията се планира и отчита спрямо различните категории региони за планиране от ниво NUTS 2¹³ съгласно заложеното разпределението между тях в ПО.

Предвид целите и спецификата на операцията и регионалната приоритизация (в съответствие с предвиденото в Споразумението за партньорство на Република България за програмен период 2021-2027 г. прилагане на териториален подход за целенасочена подкрепа) са определени и изискванията за кандидати и партньори, включително за бюджета на операцията. Предвид характера на целевите групи и потребностите им в образователния процес партньорството в проектите между училища с висока концентрация на уязвими групи (групи 4 и 5) и такива с ниска (групи 1 -3) или без концентрация е задължително.

Поради въвеждане на опростено отчитане на разходите, ще се актуализират единичните разходи (когато е приложимо), прилагани по други операции на ПО, като се вземат предвид и нарастващите през последните години разходи, вкл. за възнаграждения на учителите и непедagogическия персонал.

Допустими разходи по процедурата са съгласно чл.56 от Регламент (ЕС) 2021/1060:

I. СТАНДАРТНА ТАБЛИЦА НА РАЗХОДИТЕ ЗА ЕДИНИЦА ПРОДУКТ

1. Преки разходи за персонал

Прилагат се единични разходи съгласно Таблица на единичните разходи и еднократните суми по Програма „Образование“ (ТЕРЕС ПО), изведени за всяка от допустимите дейности – почасова ставка за отработени астрономически или учебни часове.

II. ЕДИННА СТАВКА

¹³ Региони, съответстващи на ниво 2 на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, създадена с Регламент (ЕО) № 1059/2003, изменен с Регламент (ЕС) 2016/2066.

КН.ПО.3.3.8.190424 – за информация

2. Други преки и непреки разходи (40% от бюджетен ред 1. Преки разходи за персонал)

Прилага се единна ставка в размер на 40% от разходите по бюджетен ред 1. Преки разходи за персонал за всички други преки и непреки разходи.